

Lahden kaupunki, Kaupunginvaltuusto, 25.01.2021

§ 14

Lahden suunta -työ 2017-2020: Lahden yleiskaavan 2030 (Y-203) ja Kestävän kaupunkiliikkumisen ohjelman ehdotuksen hyväksyminen

2/10.02.00.00/2021

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Yleiskaava-arkkitehti Johanna Säöksniemi p. 050 518 4445

Yleiskaavoittaja Sanna Suokas p. 044 769 8640

Projektipäällikkö Anna Huttunen p. 044 482 6176

Päätös

Kaupunginvaltuusto hyväksyi kaupunginhallituksen ehdotuksen.

Samalla kaupunginvaltuusto hyväksyi yksimielisesti seuraavan pöytäkirjan:

”Hyväksyessään yleiskaavan valtuusto edellyttää, että Fellmanninpuiston säilyttämiseen VL-alueena kiinnitetään erityistä huomiota yksityiskohtaisemman suunnittelun yhteydessä ja seuraavalla yleiskaavakierroksella 2021 - 24, kun ekologisia ja kulttuuriympäristökarttoja käsitellään.”

Valtuutetut Tapani Ripatti, Seppo Korhonen, Maarit Tuomi, Kalle Aaltonen, Minni Salminen ja Martti Mäkelä ilmoittivat päätökseen eriävän mielipiteen.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto hyväksyy Lahden suunta -työn 2017-2020 ehdotuksen (Lahden yleiskaava 2030 (Y-203) ja Kestävän kaupunkiliikkumisen ohjelma).

Käsittely

Keskustelun kuluessa valtuutettu Tapani Ripatti teki seuraavan palautusehdotuksen:

"1. Lahden kaupunginvaltuusto hyväksyy Lahden Suunta-työ 2017-2020: Lahden yleiskaavan 2030 (Y-203) ehdotuksen muilta osin, paitsi:

2. Lahden kaupunginvaltuusto palauttaa uudelleen valmisteluun Lahden suunta -työ 2017-2020 Lahden yleiskaava 2030 -ehdotuksen niiltä osin, kun se koskee Lahden keskustan liikenteen ja liikkumisen suunnitelma 2030 (Lisu 2030).

Yhtenä palautusperusteena:

Valtuuston päätös 14.12.2020: Kehätien vaikutukset arvioidaan elokuuhun 2021 mennessä. Elinkeinoelämän eri toimijoilta pyydetään lausunnot keskustan liikenne- ja liikkumissuunnitelmasta kevään 2021 aikana."

Ehdotusta kannatettiin.

Julistettuaan keskustelun päättyneeksi puheenjohtaja totesi, että valtuutettu Ripatti mm. valtuutettu Pertti Arvajan kannattamana oli tehnyt edellä mainitun kannatetun palautusehdotuksen. Puheenjohtajan selostus hyväksyttiin.

Tämän jälkeen puheenjohtaja esitti äänestettäväksi siten, että ne, jotka

kannattavat asian käsittelyn jatkamista tässä kokouksessa, äänestävät jaa, ja ne, jotka kannattavat asian palauttamista, äänestävät ei. Äänestysesitys hyväksyttiin.

Suoritettussa äänestyksessä todettiin, että asian käsittelyn jatkamista kannatti 40 valtuutettua ja sen palauttamista 19 valtuutettua.

Näin ollen kaupunginvaltuusto päätti jatkaa asian käsittelyä.

Keskustelun kuluessa valtuutettu Tapani Ripatti teki seuraavan hylkäysehdotuksen:

”Kaupunginvaltuusto hylkää Lahden Suunta-työ 2017-2020 ehdotuksen (Lahden yleiskaavan 2030 Y-203 ja Kestävän kaupunkiliikkumisen ohjelma).”

Ehdotusta kannatettiin.

Asiasta keskusteltaessa valtuutettu Ulla Vaara ehdotti hyväksyttäväksi seuraavan ponnen:

”Hyväksyessään yleiskaavan valtuusto edellyttää, että Fellmannipuiston säilyttämiseen VL-alueena kiinnitetään erityistä huomiota yksityiskohtaisemman suunnittelun yhteydessä ja seuraavalla yleiskaavakierroksella 2021 - 24, kun ekologisia ja kulttuuriympäristökarttoja käsitellään.”

Ehdotusta kannatettiin.

Julistettuaan keskustelun päättyneeksi puheenjohtaja totesi, että valtuutettu Tapani Ripatti mm. valtuutettu Kalle Aaltosen kannattamana oli tehnyt edellä mainitun kannatetun hylkäysehdotuksen ja että valtuutettu Ulla Vaara mm. valtuutettu Erkki Niemisen kannattamana oli tehnyt edellä mainitun kannatetun ponsiehdotuksen. Puheenjohtajan selostus hyväksyttiin.

Tämän jälkeen puheenjohtaja esitti äänestettäväksi siten, että ne, jotka kannattavat kaupunginhallituksen ehdotusta, äänestävät jaa, ja ne, jotka kannattavat valtuutettu Ripatin hylkäysehdotusta, äänestävät ei. Äänestysesitys hyväksyttiin.

Suoritetussa äänestyksessä todettiin, että kaupunginhallituksen ehdotusta kannatti 48 valtuutettua ja valtuutettu Ripatin hylkäysehdotusta 10 valtuutettua yhden valtuutetun äänestäessä tyhjää. Äänestysluettelo on pöytäkirjan liitteenä.

Kaupunginvaltuusto näin ollen hyväksyi kaupunginhallituksen ehdotuksen.

Tämän jälkeen kaupunginvaltuusto hyväksyi valtuutettu Vaaran tekemän ponsiehdotuksen yksimielisesti.

Perusteluosa / aiempi käsittely

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 11.01.2021

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Käsittely kaupunginhallituksessa:

Keskustelun kuluessa kaupunginhallituksen jäsen Rami Lehto ehdotti asian palauttamista uudelleen valmisteluun seuraavin saatesanoin:

“Yleiskaavasta ja kestävän kaupunkiliikkumisen ohjelmasta poistetaan keskustan maankäyttöä ja liikenteen kehittämistoimia ohjaavat Keskustavision periaatteet tavoitevuodelle 2030 ja samalla yleiskaavasta ja kestävän kaupunkiliikkumisen ohjelmasta poistetaan Keskustan liikenne- ja liikkumissuunnitelma 2030 mukaiset liikenneverkkoesitykset.

Samalla yleiskaavassa otetaan huomioon Jokimaan omakotiyhdistys ry:n Lahden Suunta-työn 2017-2020 ehdotuksen muistutus.”

Ehdotusta ei kannatettu, joten se raukesi.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Timonen Pekka

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus antaa Lahden suunta -työn 2017-2020 ehdotuksesta (Lahden yleiskaava 2030 (Y-203) ja Kestävän kaupunkiliikkumisen ohjelma) saatujen lausuntojen ja muistutusten vastineet liitteen 20 mukaisesti.

Lisäksi kaupunginhallitus tekee kaupunginvaltuustolle seuraavan ehdotuksen:

“Kaupunginvaltuusto hyväksyy Lahden suunta -työn 2017-2020 ehdotuksen (Lahden yleiskaava 2030 (Y-203) ja Kestävän kaupunkiliikkumisen

ohjelma).”

Samalla kaupunginhallitus määrää Lahden yleiskaavan 2030 (Y-203) tulemaan voimaan valitusajan kuluttua niiltä osin, joihin ei kohdistu valituksia.

Perusteluosa

Tiivistelmä

Lahden suunta -työ 2017-2020 käsittää Lahden yleiskaavan 2030 (Y-203) ja Kestävän kaupunkiliikkumisen ohjelman. Lahden suunta -työn 2017-2020 ehdotus oli nähtävillä 9.7. – 31.8.2020 välisen ajan.

Ehdotuksesta saatiin 16 viranomaislausuntoa ja 12 muistutusta.

Ehdotukseen on tehty vähäisiä muutoksia nähtävillä olon jälkeen, muutokset eivät edellytä ehdotuksen asettamista uudelleen nähtäville.

Nelivuotisessa syklissä tehtävä työ on edennyt hyväksymisvaiheeseen.

Kaupunginhallitus antaa vastineet Lahden suunta -työn 2017-2020 ehdotuksesta saatuihin lausuntoihin ja muistutuksiin. Lahden suunta -työn 2017-2020 hyväksyy kaupunginvaltuusto.

Lahden suunta -työ 2017-2020

Yleiskaavan kanssa samaan prosessiin on yhdistetty kestävän kaupunkiliikkumisen ohjelman laatiminen, sekä ympäristöohjelman ja palveluohjelman teemoja soveltuvilta osin. Kokonaisuus on nimetty Lahden suunta -työksi 2017-2020. Jatkuva työ etenee neljän vuoden sykleissä valtuustokausittain. Lahden suunta -työ 2017-2020 sisältää jatkuvan yleiskaavatyön kolmannen kierroksen.

Tällä kierroksella merkittäviä teemoja ovat strategian mukaisesti olleet kestävä kaupunkiliikkuminen, elinkeinoelämänalueiden kehittäminen ja uusien elinkeinoelämän alueiden osoittaminen, kestävä yhdyskuntarakenteen suunnittelu tiivistämällä ja täydentämällä, elävät keskusta-alueet ja monimuotoinen palveluverkko sekä luonnonympäristöön liittyvät teemat, kuten virkistysalueverkosto ja ekosysteemipalvelut. Lahden suunta -työn 2017–2020 tavoitevuosi on 2030.

Lahden suunta -työ 2017-2020 on tullut vireille kaavoituskatsauksen julkaisun myötä 21.2.2017.

Parhailleen käsittelyssä on Lahden suunta -työn 2017-2020 ehdotuksen hyväksyminen.

Lahden yleiskaava 2030 (Y-203)

Yleiskaava on koko kaupungin kattava yleispiirteinen suunnitelma, jossa osoitetaan alueiden pääasiallinen käyttötarkoitus ja liikenteen pääverkot. Yleiskaavaa tarkistetaan valtuustokausittain kaupunginvaltuuston asettamien tavoitteiden pohjalta yhteistyössä osallisten kanssa. Suunnitelma perustuu ajantasaisiin selvitystietoihin, joita päivitetään jatkuvasti.

Lahden suunta -työn 2017–2020 kierroksella yleiskaava laaditaan ensimmäistä kertaa koko uuden Lahden alueelle. Koko Lahden yleiskaava 2030 (Y-203) on oikeusvaikutteinen ja muodostaa maankäytön kehityksen strategian. Yleiskaava ohjaa asemakaavoitusta ja muuta yksityiskohtaisempaa suunnittelua. Lahden yleiskaavan 2030 (Y-203)

tavoitevuosi on 2030.

Lahdessa on voimassa kuusi oikeusvaikutteista osayleiskaavaa ja yksi oikeusvaikutteinen rantayleiskaava. Nastolan voimassa olevat osayleiskaavat eivät kata koko Nastolan aluetta, joten yleiskaavan piirissä olevan alueen pinta-ala kasvaa Lahden yleiskaavan 2030 myötä merkittävästi. Voimassa olevien osayleiskaavojen merkinnät on siirretty yleispiirteisinä Lahden yleiskaavaan 2030. Laadittu Lahden yleiskaava 2030 (Y-203) tulee korvaamaan osan vanhoista osayleiskaavoista osittain ja osan kokonaan.

Yleiskaavan kehittymisen myötä tavoitteena on esittää yleiskaava useammalla oikeusvaikutteisella kaavakartalla. Eri teemaisten kaavakarttojen avulla yleiskaavassa esitettävää tietomäärää pystytään lisäämään ja samalla parannetaan kaavakarttojen luettavuutta. Tällä kierroksella on laadittu kaksi oikeusvaikutuksetonta teemakarttaa kohdeluetteloineen: 1/2 "Arvokkaat kulttuuriympäristöt" ja 2/2 "Luonnon monimuotoisuus ja ekologiset yhteydet".

Kestävän kaupunkiliikkumisen ohjelma

Kestävän kaupunkiliikkumisen ohjelma (Sustainable Urban Mobility Plan, SUMP) on Euroopan komission luoma toimintamalli eri kulkumuotojen kokonaisvaltaiseen suunnitteluun kaupunkitasolla. Ohjelma ottaa huomioon kaikki kulkumuodot; kävelyn, pyörä-, auto- ja joukkoliikenteen. Kestävän kaupunkiliikkumisen ohjelman laatimista ei Suomessa ole lailla säädetty, mutta se suositellaan laadittavaksi yli 100 000 asukkaan kaupungeille. Lahdessa kestävän kaupunkiliikkumisen ohjelman laatiminen on yhdistetty samaan prosessiin yleiskaavatyön kanssa, mikä tapahtuu

ensimmäistä kertaa Suomessa.

Kestävän kaupunkiliikkumisen ohjelma toteuttaa Lahden kaupungin strategiaa ja on yhteinen tahtotila keinoista, joilla kestävää liikkumista Lahdessa edistetään. Ohjelmassa määritellyt toimenpiteet edistävät kestävästä liikkumisen kulkutapatavoitteen saavuttamista ja hiilineutraalisuustavoitteen toteutumista.

Kestävän kaupunkiliikkumisen ohjelmaan on kerätty keskeisimmät kaupunkitasoiset toimenpiteet kestävästä kaupunkiliikkumisen edistämiseksi vuoteen 2030 mennessä. Ohjelmaan on koottu niin liikkumisen ohjauksen, infrastruktuurin kehittämisen, strategiseen suunnitteluun, viestintään kuin sääntelyn toimenpiteitä.

Kestävän kaupunkiliikkumisen ohjelmaan on listattu 13 toimenpidettä alakohtineen ja niiden tarkemmat kuvaukset, toimenpiteiden aikataulutus ja kustannusarviot sekä seurantamittarit. Toimenpiteet on jaettu Lahden suunta -teemojen Kestävästi kasvava Lahti, Palvelujen Lahti, Lahden keskusta ja Asumisen Lahti mukaisesti. Toimenpiteet liittyvät seuraaviin aihepiireihin: kävelyn ja pyöräilyn olosuhteiden kehittäminen, liikkumisen ohjaus kouluissa ja kaupungin oman henkilöstön toiminnassa, joukkoliikenteen kehittäminen, digitalisaatio ja matkaketjut, keskustan viihtyisyys ja liikenneturvallisuuden edistäminen. Lisäksi pyöräilyn tavoiteverkko on päivitetty osana SUMP-työtä ja tavoitteelliset pyöräilyn pää- ja aluereitit esitetään yleiskaavakartalle. Pyöräilyn tavoiteverkon tavoitevuosi on 2030.

Kestävän kaupunkiliikkumisen ohjelman yksittäisten toimenpiteiden rahoituksesta päätetään erikseen. Ohjelman Lahden keskusta -

kokonaisuuden toimenpiteiden tarkemmat sisällöt, toteutusaikataulu ja rahoitus päätetään erikseen Lahden keskustan liikenteen ja liikkumisen suunnitelma 2030 (LIISU2030) -päätöksenteon yhteydessä.

Lahden suunta toteuttaa kaupungin strategiaa ja ympäristötavoitteita

Lahden suunta -työn 2017–2020 tavoitteet valmisteltiin kaupunginvaltuuston 11.4.2016 hyväksymän strategian pohjalta.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi Lahden suunta -työn 2017–2020 tavoitteet 15.1.2018. Kaupunginvaltuusto käynnisti strategian tarkistuksen lokakuussa 2017 ja tässä työssä otettiin huomioon Lahden suunta -työn tavoitteet. Lahden strategia 2030 hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa 14.5.2018. Strategian tarkistus ei antanut aihetta Lahden suunta -työn tavoitteiden tarkistamiseen. Tavoitteet löytyvät Lahden suunta -työn kotisivuilta osoitteesta <https://www.lahti.fi/lahdensuunta>.

Lahden suunta -työn valmistelu

Luonnosvaihe

Lahdessa on voimassa kuusi oikeusvaikutteista osayleiskaavaa ja yksi oikeusvaikutteinen rantayleiskaava. Yleiskaavoituksen tilanne on kohtuullisen hyvä; keskeiset kaupunkimaiset alueet on yleiskaavoitettu ja iso osa maaseutumaisen alueen järvien rantoja on myös osayleiskaavojen piirissä. Nastolan alueen voimassa olevat osayleiskaavat eivät kuitenkaan kata koko Nastolan aluetta. Voimassa olevien osayleiskaavojen merkinnät on siirretty yleispiirteisinä Lahden yleiskaavaan 2030. Yleiskaavatyössä on lisäksi yhteensovitettu erilaisten osayleiskaavojen merkintöjä ja

määräyksiä.

Lahden yleiskaava 2030 (Y-203) tulee korvaamaan osan vanhoista osayleiskaavoista osittain ja osan kokonaan. Maaseutumaisilla alueilla voimassa olevia osayleiskaavoja käytetään edelleen rantavyöhykkeen rakentamisen ohjaukseen. Voimassa olevien osayleiskaavojen alueilla tapahtuvat muutokset on kuvattu jäljempänä kaavoittain.

Vuonna 2017 Lahden suunta -työssä tarkistettiin Lahden kaupungin strategian pohjalta yleiskaavan suunnittelun tavoitteet, määriteltiin selvitystarpeet, analysoitiin liikkumisen nykytilaa työpajojen ja kyselyn avulla, työstettiin tulevaisuuden skenaarioita yhteistyössä eri sidosryhmien kanssa sekä luotiin niiden pohjalta visio ja tavoitteet Lahden suunta -työlle. Vuonna 2018 työhön osallistui noin 800 lahtelaista Arjen paikat ja reitit - tapahtumien ja saman nimisen karttakyselyn kautta. Tuloksena saatiin runsaasti tietoa ihmisten liikkumisesta ja parantamishdotuksista, joita hyödynnettiin yleiskaavan suunnittelutyössä ja kestävän kaupunkiliikkumisen ohjelman toimenpide-esityksen laadinnassa.

Lahden suunta -työn 2017–2020 luonnos oli nähtävillä 2.5.–3.6.2019 välisenä aikana. Sen yhteydessä yleiskaavasta esitettiin kaksi luonnosvaihtoehtoa. Luonnosvaiheen ratkaisuja esiteltiin eri sidosryhmille keväällä 2019 ja asukkaille järjestettiin toukokuussa 2019 kaksi esittelytilaisuutta. Luonnoksesta saatiin 13 viranomaislausuntoa ja 78 mielipidettä. Mielipiteistä 13 tuli erilaisilta yhdistyksiltä tai järjestöiltä. Pyöräilyn tavoiteverkkoluonnos oli kommentoitavana erillisen karttakyselyn kautta luonnosvaiheen nähtävillä olon aikana 9.5.–3.6.2019. Karttakyselyyn osallistui 236 henkilöä, joilta saatiin 501 karttavastausta. Lisäksi ehdotusvaiheessa on tammikuussa 2020 kerätty karttapohjaisen

kyselyn kautta asukailta kommentteja kaupunkipyöräjärjestelmän suunnittelutyötä varten. Samoin Lahden keskustan asukasverkolle ('Lahen keskusta-asukkaat' -ryhmä) sekä joillekin keskustan sidosryhmille ja keskeisille ammattialoille suunnatulla karttakyselyllä on kerätty tietoa Lahden keskustan turvallisuuskokemuksista ja ajatuksia niiden parantamiseksi.

Ehdotusvaiheessa Arjen paikat ja reitit kyselyaineistosta tehtiin vielä jatkoanalyysyjä, jotka on esitelty Arjen paikat ja reitit tuloksatsauksessa. Vaikutusten arviointi toteutettiin 1.6-31.10.2019 monialaisena ja vuorovaikutteisena asiantuntija-arviointina. Vaikutusten arvioinnin näkökulmina olivat Lahden suunta -työhön liittyvät kuusi keskeistä pääteemaa: hyvinvointi, kaupunkitalous, kestävä liikkuminen, kulttuuriympäristöt ja maisema, ekosysteemipalvelut sekä ilmastovaikutusten arviointi. Vaikutusten arviointi käynnistyi yhteisellä seminaaripäivällä 7.6.2019 ja lopetusseminaari järjestettiin 11.9.2019. Seminaaripäivien kautta vaikutusten arviointiin osallistui kattava joukko eri sidosryhmien edustajia. Asiantuntijoiden lausunnot on koottu yhdeksi raportiksi Lahden suunta -työn 2017-2020 liitteeksi 13. Luonnosvaiheen palautteissa metsätalousteema nousi vahvasti esiin ja tämän vuoksi laadittiin erillinen tarkastelu vaikutuksista metsätalouteen ja käytiin neuvotteluja metsätoimijoiden kanssa yleiskaavan kaavaratkaisusta virkistykseen ja metsätalouden tarpeiden yhteensovittamiseksi. Lisäksi osana Lahden kaupungin erillistä tutkimushanketta Lahden suunta -työn luonnosvaiheen aineistot on auditoitu kävelyn ja pyöräilyn edistämisen ja turvallisuuden parantamisen näkökulmasta.

Lahden suunta -työn lähtötiedoksi on laadittu vuosien 2018-2020 aikana useita selvityksiä ja suunnitelmia mm. kulttuuriympäristöön, viheralueisiin,

elinkeinoelämän alueisiin ja liikkumiseen liittyen. Selvitykset ovat Lahden suunta -työn 2017-2020 liiteaineistoa.

Lisäksi osana Lahden suunta -työtä on työstetty joukkoliikenteen runkoverkkouudistusta.

Viranomaisyhteistyö

Lahden suunta -työtä on edistetty yleiskaavan työryhmässä ja kestävän kaupunkiliikkumisen työryhmässä. Työtä on ohjannut Lahden suunta -ohjausryhmä. Lisäksi Lahden suunta -työn etenemisestä on kerrottu säännöllisesti kaupungin maankäytön, Uudenmaan- ja Hämeen ELY-keskuksien tapaamisissa ja seudullisessa yhdyskuntasuunnittelun työryhmässä. Lahden suunta -teemapäivä järjestettiin 18.8.2017 kaupungin eri organisaation asiantuntijoille. Aloitusvaiheen viranomaisneuvottelu pidettiin 12.10.2017 ja ehdotusvaiheen viranomaisneuvottelu 10.12.2020.

Ehdotusvaihe

Syksyn 2019 ja kevään 2020 aikana valmisteltiin Lahden suunta -työn 2017–2020 ehdotus, joka asetettiin nähtäville 9.7. – 31.8.2020 väliseksi ajaksi kaupunginhallituksen päätöksellä 22.6.2020 § 168.

Ehdotusta käsiteltiin tätä ennen teknisessä ja ympäristölautakunnassa 19.5.2020 ja 9.6.2020 sekä kaupunginhallituksessa 15.6.2020. Kuvaus ehdotuksen käsittelyvaiheista on listatekstin loppuosassa ja yksityiskohtaisemmin liitteessä 36.

Ehdotusvaiheen ratkaisuja esiteltiin eri sidosryhmille keväällä 2020 ja asukkaille järjestettiin 26.5.2020 esittelytilaisuus verkkosovelluksen avulla. Lisäksi 27.5.2020 pidettiin Palvelutorilla kaavoittajien päivystys.

Ehdotuksesta saatiin 16 viranomaislausuntoa ja 12 muistutusta. Muistutuksista kuusi tuli erilaisilta yhdistyksiltä tai järjestöiltä ja kuusi yksityishenkilöiltä. Lisäksi Nastolan kulttuuriympäristöselvityksestä pyydettiin erikseen kommentteja Nastola-seuralta. Lahden suunta -työn 2017-2020 ehdotuksesta saadut lausunnot on esitetty liitteessä 18 ja muistutukset sekä Nastola-seuralta saatu palaute liitteessä 19. Saatujen lausuntojen ja muistutusten tiivistelmät ja vastineet niihin on esitetty liitteessä 20.

Lahden suunta -työhön 2017-2020 tehtiin joitakin muutoksia ehdotuksen nähtävillä olon jälkeen. Muutokset on kuvattu jäljempänä.

Yleiskaavan luonnosvaiheessa esitettyjen vaihtoehtoparien kaavaratkaisut ehdotusvaiheessa

Lahden suunta -työn 2017–2020 luonnoksen yhteydessä yleiskaavasta esitettiin kaksi luonnosvaihtoehtoa. Vaihtoehtoisia maankäyttöjä esitettiin kahdeksalle eri alueelle. Vaihtoehtoparien ratkaisut yleiskaavaehdotukseen on ratkaistu saadun palautteen ja käydyn poliittisen keskustelun pohjalta seuraavasti:

Alue 1 (Ala-Okeroinen) esitetään elinkeinoelämän alueena (T).

Alue 2 (Pippo) esitetään laajennettuna elinkeinoelämän alueena (T) ja alueelle lisätään moottoriurheilukeskuksen osoittava kohdemerkintä (em).

Alue 3 (Karistonportti) esitetään yhdistettynä kaupallisten palveluiden ja elinkeinoelämän alueena (Pkm/T).

Alue 4 (Koiskala-Tiiranmäki) esitetään siten, että liikenneverkossa ei ole uutta ajoneuvoliikenteen läpikulkutietä Siperian ja Koivukummun alueen läpi. Alueen läpi osoitetaan vain väylä kävelylle ja pyöräilylle. Asuinaluevaraukset esitetään Kaukkariin, Siperiaan ja Mustakorventien varteen.

Alue 5 (Villähteen asemanseutu) esitetään siten, että aseman välitön läheisyys säilyy elinkeinoelämän alueena (T) asuinrakentamisen sijoituessa lähinnä Lankilantien varteen. Lankilantie linjataan oikaisemaan suoraan Heinämaantielle.

Alue 6 (Orrilanmäki) esitetään siten, että Villähteen koulun itäpuolinen alue on elinkeinoelämän alue, jolla ympäristö asettaa toiminnan laadulle vaatimuksia (TY). Orrilanmäen pellot esitetään asuinalueina (A). Asumisen tarkempaan sijoittumiseen liittyen on laadittu maiseman herkkyystarkastelu, joka otetaan huomioon alueen tarkemmassa suunnittelussa.

Alue 7 (Kumia) ja alue 8 (Ruuhijärvi) esitetään kyläalueina (AT).

Lahden suunta -työn 2017-2020 luonnokseen tehdyt muutokset

Yleiskaavakartalle tehdyt keskeiset muutokset liittyivät yksityisessä maanomistuksessa olevien metsäalueiden kaavamerkintöihin. Ko. alueet muutettiin suurimmaksi osaksi maa- ja metsätalousalueksi, joilla on erityistä ulkoilun ohjaamistarvetta (MU). MU-kaavamerkintä lisättiin uutena luonnosvaiheen jälkeen. Lisäksi tarkastettiin luonnonsuojelualueiden (SL) rajauksia ja aluemarkintöjä vastaamaan rauhoituspäätöksiä ja pohjavesialueella olevien elinkeinoelämän alueiden

(T) kaavamerkintä muutettiin elinkeinoelämän alueeksi, jolla ympäristö asettaa toiminnan laadulle erityisiä vaatimuksia (TY). Pippon elinkeinoelämän alueen (T) rajauksia pienennettiin etelästä viheryhteyden turvaamiseksi ja idästä kyläalueeseen rajautumisen osalta. Lisäksi alueelle lisättiin moottoriurheilukeskuksen osoittava kohdemerkintä (em). Lisäksi maa-ainesten ottoalueiden rajauksia tarkastettiin ja viivamainen eo-merkintä muutettiin aluevarausmerkinnäksi (EO) ja lisäksi alueille otettiin käyttöön kaksoismerkintää alueiden tavoitteellisen maankäytön mukaan. Rälssin osalta kaavamerkintä muutettiin erityisalueeksi, joka on maa-aineisten vastaanottoalue (E) ja koska tavoitetilanteessa alue muuttuu retkeily- ja ulkoilualueeksi, alueelle osoitettiin kaksoismerkintä E/VR.

Yleiskaavan kaavamääräyksiin tehtiin useampia tarkistuksia ja ne on kuvattu vertailutaulukossa, jossa on esitetty rinnakkain luonnosvaiheen ja ehdotusvaiheen määräykset. Vertailutaulukko on esitetty liitteessä 12.

Yleiskaava-aineistoon lisättiin luonnosvaiheen jälkeen yleiskaava-alueiden nykytilan kuvaukset ja suunnitteluohjeet, sekä liikenteen pääverkon väyläkuvaukset ja suunnitteluohjeet. Lisäksi aineistoon lisättiin mm. Lahden arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartta ja kohdeluettelo, sekä Luonnon monimuotoisuus ja ekologiset yhteydet -teemakartta ja kohdeluettelo.

Kestävän kaupunkiliikkumisen ohjelman toimenpidelistaus pysyi luonnosvaiheen jälkeen suunnilleen samana. Toimenpideluettelo mm. tiivistettiin ja toimenpiteisiin kirjattiin tarkennuksia ja lisäyksiä kuvauksiin. Toimenpidelistaukseen lisättiin myös toimenpiteiden seurantamittarit sekä toteutuksen tavoitteellinen aikataulu.

Lahden suunta -työn 2017-2020 luonnosvaihtoehdot ja luonnokseen tehdyt muutokset on kuvattu yksityiskohtaisesti Lahden suunta -työn 2017-2020 selostuksessa (Liite 8). Lisäksi muutokset on kuvattu ehdotuksen nähtäville asettamista koskevassa päätöksenteossa (TYLA, KH). Kaupunginhallitus päätti 22.6.2020 § 168 asettaa ehdotuksen nähtäville. Ehdotuksen nähtäville asettamista koskevan päätöksenteon vaiheet ja listatut luonnosvaiheen jälkeiset toimenpiteet on katsottavissa liitteestä 36.

Lahden suunta -työn 2017-2020 ehdotukseen tehdyt muutokset nähtävillä olon jälkeen

Yleiskaavakartalle tehdyt keskeiset muutokset:

- Kaarlammin pohjoispuoleisen alueen kaavamerkintä VR-10 muutettu MU-3 alueeksi.
- Muutettu kaavakarttaan Ventuksen SL-24-aluevaraus MY-alueeksi ja liitetty se osaksi MY-10 aluetta. W/SL-31 muutettu W-31.
- Kaarlammin eteläpuolella kulkevan tavoitteellisen ulkoilun pääreitit sijainti korjattu vastaamaan toteutunutta reittiä.
- MU-4 alueella tavoitteellinen ulkoilureitistön pääväylä siirretty kulkemaan kiinteistön Ylhäinen (532-406-2-112) etelärajalla kulkevaa polkuverkostoa.
- Yhdistetty kaksi ulkoilureittiä Kujalassa.
- Pesäkalliolla sijaitseva puolustusvoimille varatun alueen viivaraja (Puolustusvoimille varatun alueen osan raja) korvattu EP-2 aluevarausmerkinnällä (Puolustusvoimien alue)
- "Uusi tai merkittävästi parannettava rautatie" merkinnällä osoitettu Päijät-Hämeen maakuntakaavan 2014 mukaisesti Kerava-Lahti-Kouvola-Luumäki radan osuus Lahden kaupungin alueella ja Lahti-Heinola radan uusi linjaus kokonaisuudessaan.

- Uusi tai merkittävästi parannettava seututie tai pääkatu merkinnällä osoitettu Vanhanradankatu välillä Ohitustie (Vt4) - Kujalankatu ja Kujalankatu välillä Vanhanradankatu - Makasiininkatu muutettu Seututiekse tai Pääkaduksi.
- Korjattu Ruoriniemen pohjavesialueen rajaa.
- Lisätty Vesijärvelle laivaväylä -merkinnällä Lahden kaupungin ylläpitämät vesilain mukaiset yleiset paikallisväylät, Mukkulan kartanohotellin väylä ja Niemen sataman väylä. Samalla teknisenä korjauksena on tarkastettu yleiskaavakartan Vesijärven laivaväylät Lahden Teivaan satamaan ja Vesijärven satamaan Väyläviraston vesiväylärekisteriin merkittyjen väylien mukaisiksi ja sovitettu niiden tarkkuustaso yleiskaavatasolle.
- Kauppakaaren kaupallisten palvelujen alueen Pkm-11 indeksi korjattu Pkm-10
- Lisätty Juhonpolun alueella olevalle kyläalueelle tunniste AT-6
- Salpausselkä -merkinnän ulkoasu muutettu vähemmän peittäväksi
- Pohjaveden muodostumisalueiden rajan väri muutettu harmaaksi, jotta se erottuu paremmin pohjavesialueiden merkinnästä.
- Lisätty tieto kaavakartan oikeusvaikutuksesta ja siitä, että kaavakarttaan liittyy kaksi oikeusvaikutusetonta teemakarttaa kohdeluetteloiheen.
- Muutettu nimiön päiväys ja tehty hyväksymiskäsittelyn lisäykset.

Yleiskaavan merkinnät ja määräykset:

- Kaavamääräyksiin tehdyt tarkistukset on kuvattu vertailutaulukossa, jossa on esitetty rinnakkain nähtävillä olleen ehdotuksen ja sen jälkeen korjatut määräykset. Vertailutaulukko esitetään Lahden suunta -työn 2017-2020 ehdotuksen liiteaineisossa (liite 11).
- Yleismääräystä on muutettu kokonaisuudessaan: muutokset koskevat mm. teemakarttoihin liittyviä määräyksiä, arkkitehtuurin laatua,

hulevesimääräyksiä ja ranta-asemakaavoihin liittyvää määräystä.

Yleismääräysten verbimuotoja on yhdenmukaistettu määrävämmiksi.

Lisäksi määräykset, jotka sisältävät viittauksia ohjelmiin, on siirretty

Suunnittelu- ja toteutusohjeet -osioon.

- Poistettu Puolustusvoimille varatun alueen osan raja kaavamääräyksistä

- Muutettu VR- ja MU- alueiden kaavamääräystä muotoon "Hakkuut ulkoilureittien läheisyydessä tulee tehdä kohteen erityisluonteen edellyttämällä tavalla ottaen huomioon metsän monimuotoisuus, maisema-arvot sekä metsän monikäyttö."

- RV-Rantavyöhykkeen kaavamääräys muutettu muotoon:

Alue on tarkoitettu pääasiassa loma-asunto- ja maa- ja

metsätalousvaltaiseksi alueeksi. Ranta-alueella on muu kuin MRL 72 §:n 3

mom. mukainen rakentaminen kielletty. Alueella noudatetaan seuraavien vahvistettujen osayleiskaavojen merkintöjä- ja määräyksiä:

RV/1 Luoteis-Nastolan osayleiskaava

RV/2 Kallio-, Pitkä- ja Särkijärven alueen osayleiskaava

RV/3 Villähde-Koiskalan osayleiskaava

RV/4 Iso-Kukkasen, Salajärven, Ruuhijärven rantayleiskaava

Osalla alueista on voimassa ranta-asemakaava.

- Suunnittelu- ja toteutusohjeet -kohtaan lisätty tieto:

Järvien ranta-alueilla on voimassa olevia ranta-asemakaavoja, joiden

alueella noudatetaan ranta-asemakaavan merkintöjä- ja määräyksiä.

Ranta-asemakaavoitettuja alueita ei ole esitetty yleiskaavassa.

- Yleiskaavan kaavamääräys "Uusi rautatie" on muutettu muotoon "Uusi tai merkittävästi parannettava rautatie".

Teemakartat:

- Yhdenmukaistetaan molempien teemakarttojen nimiöt ja viittaukset yleiskaavan pääkartan kanssa.
- Teemakartta ja kohdeluettelo 1/2: Arvokkaat kulttuuriympäristöt. Päivitetty Valtakunnallisesti arvokas maisemanähtävyys (ehdotus) - aluerajaus. Päivitetty Nastolan kulttuuriympäristöselvityksessä esitettyjen kohteiden kohdenumerointi vastaamaan julkaisuversiota.
- Teemakarttaan 2/2: Luonnon monimuotoisuus ja ekologiset yhteydet - teemakarttaan liittyvään kohdeluetteloon on lisätty tiedot yleiskaava-alueiden indekseistä ja luetteloon on lisätty tieto palosirkan elinympäristöstä Uudessakylässä.

Selostus:

Lahden suunta -työn 2017-2020 selostukseen on lisätty kuvaukset:

- Luonnosvaihtoehtopareista
- Lahden yleiskaavan 2030 suhteesta valtakunnallisiin alueidenkäyttötavoitteisiin
- Lahden yleiskaavan 2030 suhteesta Päijät-Hämeen maakuntakaavaan 2014
- Vaikutusten arvioinnista
- Ehdotusvaiheen jälkeen tehdyistä muutoksista
- Yleiskaavan seurannasta ja toteutuksesta toteutuksesta
- Kierrokselle 2021-2024 siirtyvistä asioista (liite 17)
- Uusien kuvausten lisäämisen takia kappaleiden järjestystä on muutettu loogisemmaksi selostuksen toisessa osassa.
- Lisäksi tavoitteiden toteutumista seuraavat indikaattorit on päivitetty seurantaraportin mukaisiksi.
- Selostuksen teksteihin on lisätty ja päivitetty tietoa nähtävillä asettamiskäsittelystä sekä nähtävillä olon aikana ja jälkeen tapahtuneesta

työn etenemisestä, vuorovaikutuksesta sekä saaduista lausunnoista ja muistutuksista.

- Selostukseen on myös päivitetty Päijät-Hämeen vaihemaakuntakaavan sekä Keskustan liikenne- ja liikkumissuunnitelma LIISU 2030:n valmistelutilanne.
- Kaavaselostukseen on myös lisätty kuvausta esteettömyyden merkityksestä ja tärkeydestä osana laadukasta ja toimivaa kaupunkiympäristöä.
- Teknisinä korjauksina on vaihdettu selostuksen kansikuva sekä korjattu joitakin nettisivulinkkejä, liiteviittauksia, lausemuotoja ja oikeinkirjoitusvirheitä. Taittoa on myös selkeytetty joidenkin luettelojen osalta. Myös yleiskaava-alueiden indeksinumeroiteja on lisätty selkeyttämään tekstejä.
- Suhde lainvoimaisiin osayleiskaavoihin ja muutosesitykset niihin – kappaleeseen on lisätty tiedot kaavamääräyksiin liittyneistä muutoksista mm. rautateiden, Sammalmetsän T-29 -alueen sekä Ventuksen SL-24 alueen osalta. Lisäksi Niemen ja Sydänkankaan alueiden muutoskuvausta on tarkennettu.

Yleiskaava-alueiden nykytilan kuvaukset ja suunnitteluohjeet:

- Lisätty yleiskaava-alueen A-40 nykytilan kuvaukseen tieto voimassa olevasta Ranta-Härhön ranta-asemakaavasta.
- Lisätty M-3 alueen suunnitteluohjeisiin maininta Porvoonjoen maisema-arvoista.
- MY-10 yleiskaavaindeksin nykytilankuvaus ja suunnitteluohje korjattu lisäämällä Ventuksen alueen tiedot.
- MY-alueiden suunnitteluohjeista poistettu maininta kaupunkikuvallisista arvoista.

- Poistettu SL-24 kohde.
- Poistettu W/SL-31 alueelta luonnonsuojelualuevaraus
- Lisätty alueellisiin suunnitteluohjeisiin hiljaisia alueita koskevat tavoitteet seuraavassa muodossa "Aluetta ja sen ympäristöä suunniteltaessa kiinnitetään huomiota hiljaisen alueen merkitykseen luonnon virkistyskäytön ja luontomatkailemisen kannalta." Lisäksi hiljaiset alueet lisätty nykytilankuvauksiin ja suunnitteluohjeisiin RA-alueille.
- Lisätty PKM-1, PKM-2 ja P-1 alueiden nykytilankuvauksiin ja suunnitteluohjeisiin tieto pohjavedenottamon lähisuoja-alueesta.
- Lisätty EP-2 alueelle nykytilan kuvaus ja suunnitteluohje.
- Lisätty Pippon elinkeinoelämän alueen (T-22) alueelliseen suunnitteluohjeeseen seuraava tavoite "Alueen suojelu- ja luontoarvot edellyttävät merkittävää yhteensovittamista jatkosuunnittelussa. Alueen eteläkärjen rajausta tulee määrittää asemakaavassa siten, että teollisuusalueen eteläpuolinen, maakunnalliseen ekologiseen verkostoon kuuluva virkistysalue (VR-3) säilyy riittävän leveänä ja metsäisenä."
- Lisätty Jokimaan elinkeinoelämän alueen (T-23) alueelliseen suunnitteluohjeeseen: "Teollisuusalueen rajausta tulee tarkastella asemakaavassa virkistysyhteyksien turvaamiseksi Salpausselältä Okeroisiin."
- Muutettu yleismääräykset kaikkiin nykytilan kuvauksiin vastaamaan korjattuja kaavamääräyksiä.
- Muutettu VR- ja MU-kaavamääräykset nykytilan kuvauksiin vastaamaan korjattuja kaavamääräyksiä.
- Tarkistettu ja tarvittaessa lisätty tieto Palosirkan elinympäristöstä (Lumo-kohde, luokka 4) yleiskaavaindeksialueisiin A-46, AT-9, M-31 ja MU-5.
- Lisäksi alueellisiin suunnitteluohjeisiin on tehty tarvittaessa teknisiä korjauksina yksittäisiä paikkatietoaineistotarkistuksia. Taulukoissa on myös teknisenä korjauksena korjattu näkyviin

osittain leikkautuneiden rivien sisällöt.

Väyläkuvaukset:

- Väyläkuvauksiin muutettu Kujalankatu rakennetuksi väyläksi.
- Muutettu yleismääräykset kaikkiin nykytilan kuvauksiin vastaamaan korjattuja kaavamääräyksiä.
- Kehäkatujen osalta suunnitteluohjeeseen jokaiseen kehäkadun osaan lause: "Kaupungin pääkatu on yksi keskustan kehäkaduista."
- Siirretty lause "Väylällä bussien vaihtopysäkkialue" kohdasta 2.22. kohtaan 2.21.
- Lisätty lause "Väylän yli on viheryhteystarve (1kpl). (Sairaalapuisto - Ursanharju)" kohtaan 15.2 - Ulkoilu, virkistys
- Poistettu lause "Ennen päätöstä kehätien toteuttamisesta tietä kehitetään maantienä." kohdasta 2.22 - Autoliikenne.
- Teknisenä korjauksena tarkistettu liikennemäärät, liikenne-ennusteet ja liikennemäärien kuvaus.

Kestävän kaupunkiliikkumisen ohjelma:

- Päivitetty kuvia uudempiin, parannettu taulukoiden ulkoasua, lisätty lisätietolinkkejä ja viittauksia Lahden suunta -työn dokumentteihin.
- Lisätty johdanto-osioon KH:n 22.6.2020 kirjaus: Kestävän kaupunkiliikkumisen ohjelman yksittäisten toimenpiteiden rahoituksesta päätetään erikseen. Ohjelman Lahden keskusta - kokonaisuuden toimenpiteiden tarkemmat sisällöt, toteutusaikataulu ja rahoitus päätetään erikseen Lahden keskustan liikenteen ja liikkumisen suunnitelma 2030 (LIISU2030) -päätöksenteon yhteydessä.
- Korjattu indikaattori kulkumuoto-osuus: nykyinen pyöräilyn osuus 11%.

- Lahden keskusta s. 29-34: Päivitetty Liisu 2030 -työn kustannusarviot uusimman arvion mukaiseksi, poistettu pysäköintilaitosten kustannusarvio ja tehty tekstitarkennuksia.
- Vaikutusten arviointia on ehdotuksen nähtävillöaloajan jälkeen täydennetty erillisellä ehdotusvaiheen vaikutusten arviointiraportilla (liite 16).

Lisäksi Lahden suunta -työn 2017-2020 aineistoihin, kuten mm. muinaismuistokohdeluetteloon on tehty teknisiä korjauksia. Nastolan kulttuuriympäristöselvityksestä pyydettiin ehdotuksen nähtävillöolon aikana erikseen kommentteja Nastola-seuralta. Palaute saatiin laajan kotiseututietouspaketin muodossa, minkä perusteella selvityksen tietoja täydennettiin ja tarkistettiin yleiskaavatasoiseen kulttuuriympäristöselvitykseen sopivalla tavalla. Lisäksi selvitykseen tehtiin ennen painoa ja julkaisua jonkin verran teknisiä korjauksia, jotka olivat nousseet esiin työryhmässä tarkistusvaiheessa. Tärkeimpiä muutoksia olivat kohdenumeroinnin ja joidenkin kohdevalokuvien päivitys sekä asiasanahakemiston lisääminen.

Ehdotusvaiheen jälkeen tehdyt tarkistukset ovat vähäisiä, eivätkä oleellisesti muuta kaavan sisältöä tai vaikuta maanomistajien oikeuksiin. Ehdotusvaiheen jälkeen tehdyt muutokset eivät edellytä ehdotuksen asettamista uudelleen nähtäville.

Muutosesitykset lainvoimaisiin osayleiskaavoihin

Lahden yleiskaava 2030 (Y-203) tulee olemaan nykyisiä lainvoimaisia osayleiskaavoja yleispiirteisempi. Lahden läntisten osien osayleiskaava on esitetty mittakaavassa 1:20 000 ja Nastolan osayleiskaavat mittakaavoissa

1:10 000 - 1:20 000. Lahden yleiskaava 2030 on piirretty mittakaavaan 1:30 000. Yleiskaavan yleispiirteisyydestä johtuen pienialaisia alueita ei pystytä kartassa esittämään ja tämä näkyy kartalla esimerkiksi asuinalueiden (A) sisällä olevien pienien lähivirkistysalueiden (VL) merkintöjen poistumisella. Lähivirkistysalueet sisältyvät asuinalueen (A) aluevaraukseen. Alueiden säilyminen virkistyskäytössä on monin kohdin turvattu asemakaavalla. Lisäksi yleiskaavassa yhteystarpeita on korostettu osoittamalla ulkoilureittejä. Vastaavasti yleispiirteistäminen näkyy maisemallisesti arvokkailla peltoalueilla (MA) yksittäisten rakennuspaikkojen ja pienialaisten metsiköiden sisällyttämisenä MA-aluevaraukseen.

Muita koko yleiskaava-alueeseen liittyviä asioista on kuvattu seuraavasti: Yleiskaavassa osoitetaan merkittävimmät keskustatoimintojen alueet (C) Lahden keskustaan ja Nastolan Rakokiveen. Muut alakeskukset sisältyvät yleiskaavassa muihin aluevarausmerkintöihin, kuten asuinalueisiin (A).

Virkistysalueverkoston yleissuunnitelman mukaan asuinalueiden ja keskustan läheiset viheralueet on yleiskaavaan osoitettu lähivirkistysalueiksi (VL) ja taajaman lievealueella olevat laajemmat viheralueet retkeily- ja ulkoilualueiksi (VR) tai maa- ja metsätalousalueeksi, jolla on ulkoilun ohjaamistarvetta (MU) riippuen alueen ensisijaisesta pääkäyttötarkoituksesta. Lähivirkistysalueilla (VL), retkeily- ja ulkoilualueilla (VR) sekä urheilu- ja virkistyspalvelujen alueilla (VU) on voimassa MRL 128§ mukainen toimenpiderajoitus, joka edellyttää maisematyöluvan hakemista erilaisiin metsänhoidollisiin toimenpiteisiin. Yleiskaavaan on osoitettu myös pienimuotoisia maa- ja metsätalousalueita, joilla on erityisiä ympäristöarvoja (MY), joilla rakentaminen on kielletty. Muut metsäalueet on osoitettu maa- ja metsätalousalueeksi (M).

Yleiskaavaan on esitetty useita uusia luonnonsuojelualueita (SL), joista suurin osa sijaitsee kaupungin omistamilla alueilla. Toimenpide on Lahden ympäristöohjelman mukainen. Esitetyillä uusilla luonnonsuojelualueilla nostettaisiin suojelalueiden osuutta 1,9 %:sta 2,4 %:iin kokonaispinta-alasta. Ympäristöohjelmassa tavoitteena on 5 % vuoteen 2030 mennessä.

Matkakeskus ja olemassa olevat rautatieasemat, sekä suunniteltu Hennalan rautatieasema on osoitettu yleiskaavakartalla. Myös pyöräilyn tavoiteverkko esitetään yleiskaavakartalla.

Uudet pohjavesialueiden rajaukset on päivitetty ja pohjavedenottamot ja niiden suoja-alueet on poistettu yleiskaavakartalta. Salpausselkämerkintä on jatkettu kattamaan Salpausselkä koko Lahden alueella.

Muinaismuistokohteita on osoitettu aikaisempia osayleiskaavoja enemmän mm. Salpausselälle Lahden urheilukeskuksen alueelle, Ruuhijärvelle ja Kilpisaareen. Muinaismuistot on jaettu kartalla kolmeen luokkaan; muinaismuistoalueisiin, muinaismuistokohteisiin ja muihin muinaismuistokohteisiin.

Lahden yleiskaava 2030 kattaa aikaisemmin yleiskaavoittamattomat Nastolan alueet, kuten Nastolan Kirkonkylä, Ruuhijärvi, Metsäkylä ja Järvisten kylä. Kirkonkylä on pääosin osoitettu asuinalueeksi (A) ja julkisten palvelujen ja hallinnon alueeksi (PY). Kouvolantien varren teollisuusalue on osoitettu elinkeinoelämän alueeksi (T) ja aluetta on esitetty laajennettavaksi myös rautatien ja valtatie 12 väliselle alueelle ja valtatie 12 eteläpuolelle Lemuntien varteen. Laajennusalueen toteutuminen vaatii uuden Veljeskylän eritasoliittymän rakentamisen valtatielle 12. Ruuhijärven ja Järvisten kylään on osoitettu kyläaluetta (AT), maisemallisesti arvokkaita

peltoalueita (MA) ja maa- ja metsätalousaluetta (M). Metsäkylän alue on maa- ja metsätalousaluetta (M). Vehkosillankujan alueelle on osoitettu pieni kyläalue (AT). Kilpisaareen osoitettu loma-asuntoalue (RA) perustuu ranta-asemakaavaan. Arrajoen ja Arrajärven ranta-alue on tunnistettu alueena, jonka maankäyttö tulisi ratkaista yksityiskohtaisemmalla kaavalla. Liikenneverkko on jaoteltu yleiskaavaehdotuksessa uudella tavalla osoittaen eri kaavamerkinnoilla olemassa olevat ja uudet väylät. Lisäksi väylien luokituksia on tarkistettu ja muutokset on viety kaavakartalle. Pääväylien väyläkuvaukset on päivitetty ja laadittu kattamaan koko yleiskaava-alue.

Yleiskaavan kaavamääräys "Uusi rautatie" on muutettu muotoon "Uusi tai merkittävästi parannettava rautatie". Uudella merkinnällä osoitetaan Päijät-Hämeen maakuntakaavan 2014 mukaisesti Kerava-Lahti-Kouvola-Luumäki radan osuus Kerava-Lahti-oikoradan ja Riihimäen radan erkanemiskohdasta itään kaupungin rajalle asti ja Lahti-Heinola radan uusi linjaus kokonaisuudessaan.

Yleiskaava-alueiden nykytilan kuvaukset ja suunnitteluohjeet on päivitetty ja laadittu kattamaan koko yleiskaava-alue ja kaikki maankäyttömuodot. Laadittu Lahden yleiskaava 2030 (Y-203) tulee korvaamaan osan vanhoista osayleiskaavoista osittain ja osan kokonaan. Maaseutumaisilla alueilla voimassa olevia osayleiskaavoja käytetään edelleen rantavyöhykkeen rakentamisen ohjaukseen. Seuraavaksi on kuvattu keskeisimmät muutokset voimassa olevien osayleiskaavojen alueilla kaavoittain.

Lahden läntisten osien osayleiskaava Y-202

Lahden yleiskaava 2030 (Y-203) tulee kumoamaan Lahden läntisten osien osayleiskaavan kokonaisuudessaan.

Teivaan sataman matkailutoimintojen alue (RM) poistetaan Teivaan rinteestä ja matkailutoimintojen alue osoitetaan kapeana Teivaasta Vesijärven matkustajasatamaan ratapenkan suuntaisesti. Vesiliikenteen alueet (LV) muutetaan satama-alueiksi (LS). Niemen alueen elinkeinoelämän alue (T) muutetaan toteutuneen maankäytön mukaisesti sallimaan elinkeinoelämän lisäksi asumista (A) ja julkisia palveluita ja hallinnon alueita (PY). Alueelle osoitetaan kaksoismerkintäalueita (T/A-2, PY/T-1). Vastaavasti osa kaupallisten palvelujen alueesta ja asuinalueesta Haapalankadun eteläpuolelta muuttuu yhdistetyksi elinkeinoelämän ja asumisen alueeksi (T/A-2). Ruoriniemen T/A-alue muutetaan asuinalueeksi (A-7) asemakaavan mukaisesti. Niemen tieliikenteen yhteystarvemerkintä on poistettu.

Vipusenkadun julkisten palveluiden ja hallinnonalue (PY), muutetaan vastaamaan alueen tarvetta myös elinkeinoelämän alueeksi (T). Alueelle osoitetaan kaksoismerkintä (PY/T-2).

Asuinrakentamista osoitetaan yhdyskuntarakenteen kannalta kestäville alueille. Kunnaksen ja Lehmuksen alueilta poistetaan laaja asuinalue (A) ja alueet osoitetaan maa- ja metsätalousalueeksi (M), jossa on hajarakentamista. Vastaavasti esitetään poistettavaksi asuinaluevaraukset (A) Jokimaalta Rälssin länsipuolelta. Alue osoitetaan pääosin maa- ja metsätalousalueeksi (M). Alueelle osoitetaan myös Rälssin maa-ainesten vastaanottoalueen (eo) ja retkeily- ja ulkoilualueen (VR) laajentuminen. Maa-ainesten vastaanottoalueelle osoitetaan kaksoismerkintä (E/VR-1), joka kuvastaa paremmin alueen maankäyttöä. Rälssin alueelle osoitetaan

myös elinkeinoelämän alue (T-23) kehätien varteen.

Renkomäen maa-ainesten ottoalueen kaavamerkintää on havainnollistettu muuttamalla kaavamerkintä kaksoismerkinnäksi EO/VR-1. Renkomäen EO-alueen rajausta on pienennetty lännestä siten, että jo maisemoitu alue on rajattu ottoalueen ulkopuolelle.

Yleiskaavaan osoitetaan useampia uusia luonnonsuojelualueita (SL); Ritamäen luonnonsuojelualan laajennus, Haapalanmäki, Mukkulan saaret, Sietikka, Kukonkoski, Niemenmäki ja Sikoniitun lehtoalueen laajennus.

Pippon elinkeinoelämän aluetta (T-22) laajennetaan ja alueelle osoitetaan moottoriurheilukeskus kohdemerkinnällä (em). Karistonportin alueelle osoitetaan kaksoismerkinnällä (Pkm/T-1) yhdistetty kaupallisten palveluiden ja elinkeinoelämän alue. Latomäen elinkeinoelämän ja asumisen alue (T/A) muutetaan elinkeinoelämän alueeksi (TY-17). Lisäksi Renkomäkeen Luhdan tornin alueella tarkastetaan kaupallisten palveluiden (Pkm) ja asuinalueen (A) rajauksia. Alasjärven lounaisrannalla oleva loma-asuntoalue (RA) muutetaan asuinalueeksi (A-29).

Koiskalan alueelta poistuu kaavan Y-202 mukainen uusi kulkuyhteys Koivukummun ja Siperian asuinalueiden läpi Ahtialasta Koiskalantielle. Uusi pääkatu esitetään jatkettavaksi Ruukinkadulta Koiskalantielle lähelle valtatie eritasoliittymää. Uuden pääkadun varrella oleva elinkeinoelämän alue (T) on muutettu selvitysalueeksi (SE). Yleiskaavaan on osoitettu pyöräilyn tavoitteellinen aluereitti Siperian alueen läpi Ahtialasta Koiskalantielle, sekä Koiskalantien varteen maantien suuntaisesti. Alueen asuinalueiden (A) ja elinkeinoelämän alueiden (T) rajauksiin on tehty

vähäisiä muutoksia. Sietikan lähiympäristön metsäalueet on muutettu retkeily- ja ulkoilualueeksi (VR-9).

Pesäkalliossa puolustusvoimille varatun alueen osan rajan viivamerkintä (ep) on muutettu puolustusvoimien alueen aluevarausmerkinnäksi (EP-2). Kaava-alueen katuluokittelua on tarkastettu ja muutokset on viety kaavakartalle. Tämä näkyy esimerkiksi Lintulantien ja Lakkilantien poistamisella kartalla ja Kauppiaankadun muuttumisella pääkadusta kokoojakaduksi.

Lahden läntisten osien osayleiskaavan Y-202 määräyksien mukaan kaavaan rajatuilla alueilla noudatetaan eri osayleiskaavojen määräyksiä. Enonsaaren osayleiskaavan merkinnät ja määräykset ja Okeroisten osayleiskaavan määräykset jäävät voimaan Lahden yleiskaavan 2030 myötä. Miekkion, Renkomäen ja Ämmälän osayleiskaavan aluerajauksesta poistetaan Pippon alue ja Ämmälän alueelta radan itäpuolinen alue. Ko. osayleiskaavan määräykset jäävät voimaan rajatulle alueelle.

Villähde-Koiskalan osayleiskaava

Lahden yleiskaava 2030 (Y-203) tulee kumoamaan Villähde-Koiskalan osayleiskaavan Kärkjärven länsirannan ranta-alueita lukuunottamatta. Lahden yleiskaavan 2030 kartalla esitetään rasterilla alue (RV/3), jolla voimassa olevan Villähde-Koiskalan osayleiskaavan merkinnät ja määräykset jäävät voimaan. Muilta osin osayleiskaavan alueella tullaan noudattamaan Lahden yleiskaavan 2030 merkintöjä ja määräyksiä kaavan voimaantulon myötä.

Villähde-Koiskalan osayleiskaavan merkinnät on yleispiirteistetty Lahden yleiskaavaan 2030. Lisäksi kaavamerkintöjä on määrällisesti vähennetty ja yhdenmukaistettu Lahden läntisten osien osayleiskaavan tyyliin.

Esimerkiksi asuinaluumerkinnöistä on jätetty pois maatilojen talouskeskusten alue (AM) ja pientalovaltainen asuntoalue (AP). Asumisen alueet on osoitettu asuinalueina (A) tai kyläalueita (AT). Haravakylän, Pihtilänmäen, Pensuon ja Heinämaantien varren asuinalueet on osoitettu kyläalueina (AT). Heinämaantien varressa osayleiskaavassa mitoitettujen asuinalueiden (A) mitoitukset eivät jää voimaan, eivätkä oikeuta suoriin rakennuslupiin Lahden yleiskaavan 2030 voimaan tulon jälkeen. Vastaava tilanne on Ranta-Lehmuksen, Ohrapäätien ja Mustankorventien alueella. Näillä alueilla kaavamerkintä muuttuu asuinalueesta (A), maa- ja metsätalousalueeksi (M) alueiden ollessa hajarakennusalueita, joita ei ole tarkoitus asemakaavoittaa. Kyseisille alueille ei kohdistu rakennuspainetta.

Peltojen osalta on poistunut maa- ja metsätalousalue (MT) merkintä ja pellot on osoitettu maa- ja metsätalousalueena (M) tai maisemallisesti arvokkaana peltoalueena (MA). MA-aluevaraus sisältää myös yksittäisiä rakennuspaikkoja ja pienimuotoisia metsäalueita.

Työpaikka-alueet (TP) osoitetaan yleiskaavassa elinkeinoelämän alueina (T). Jos alueelle sijoittuvissa toiminnoissa tulee ottaa huomioon ympäristön aiheuttamat rajoitukset, kuten pohjavesi, lähellä olevat häiriintyvät kohteet tms. on kaavamerkintä TY. Villähteen asemansseudulla säilyy elinkeinoelämän alueet (T) asuinrakentamisen sijaitessa pääsääntöisesti Lankilantien varrella. Lankilantien varren asuinalueisiin (A-38) esitetään vähäisiä laajennusalueita. Lankilantie esitetään linjattavaksi suoraan Heinämaantielle. Osayleiskaavassa esitetty Ritomäen työpaikka-alueen (TP) laajennus Heinämaantien itäpuolelle muuttuu retkeily- ja

ulkoilualueeksi (VR-6), sekä osittain kyläalueeksi (AT-5).

Riikin tilan pellot Villähteentien varressa on esitetty muuttuvan työpaikka-alueesta (TP) maisemallisesti arvokkaaksi peltoalueeksi (MA-8). Pensuon alueen pellot ja Orrilanmäen pellot on laajalti esitetty maisemallisesti arvokkaiksi peltoalueiksi (MA). Orrilanmäelle esitetään asumisen (A-41) lisäämistä vieressä olevan Villähteen koulun ja joukkoliikenteen runkolinjan vuoksi. Villähteen koulun ja Kauppakaaren välinen selvitysalue (SELV.) on osoitettu elinkeinoelämän alueeksi (TY-39).

Osayleiskaavan mukaisten pientalovaltaisten asuinalueiden (AP) rajauksiin on tehty muutoksia huomioiden yhdyskuntarakenteellinen sijainti ja alueiden maasto-olosuhteet. Ranta-Härhön ja Hyytintien aluevarauksia on pienennetty ja Kurenniityn ja Vierunkulman aluevarauksien rajauksia on muutettu. Vanhankartanonpellon alueella esitetään pieni Villähteen lehto rannassa luonnonsuojelualueeksi (SL-14).

Luoteis-Nastolan osayleiskaava

Lahden yleiskaava 2030 (Y-203) tulee kumoamaan Luoteis-Nastolan osayleiskaavan mitoitettuja ranta-alueita lukuunottamatta. Lahden yleiskaavan 2030 kartalla esitetään rasterilla alueet (RV/1), jolla voimassa olevan Luoteis-Nastolan osayleiskaavan merkinnät ja määräykset jäävät voimaan. Muilta osin osayleiskaavan alueella tullaan noudattamaan Lahden yleiskaavan 2030 merkintöjä ja määräyksiä kaavan voimaantulon myötä.

Luoteis-Nastolan osayleiskaavan merkinnät on yleispiirteistetty Lahden yleiskaavaan 2030. Lisäksi kaavamerkintöjä on määrällisesti vähennetty ja yhdenmukaistettu vastaavasti kuten edellä on kuvattu Villähde-Koiskalan osayleiskaavan osalta. Suurin osa osayleiskaavan alueesta on maa- ja

metsätalousaluetta (M). Pyhântaan ja Seestan alueen pientalovaltaiset asuntoalueet (AP) osoitetaan kyläalueina (AT).

Osayleiskaavan alueella on laajat mitoitettut kyläalueet (AT) Pyhäntaalla, Vanajanraitin, Kumiantien ja Mäkeläntien varressa, sekä Oksjärven pohjoispuolella. Osayleiskaavalla rakentamista on haluttu ohjata kyläalueille ja mitoitus on perustunut alueen kunnallisteknisten verkostojen suunnitelmiin. Kyläalueelle on voinut rakentaa suunnittelutarveratkaisulla. Alueelle on toteutunut infra osittain runkolinjan osalta, mutta jakeluverkostot puuttuvat ja osalle alueista verkostoa ei ole tulossa jatkossakaan. Mitoitus on myös osittain ohjannut rakentamista kyläalueen ulkopuolelle, mikä ei ole ollut tarkoituksenmukaista. Kyläalueille ei ole suuria rakennuspaineita. Lahden yleiskaavaan 2030 osoitetaan osayleiskaavan mukaiset kyläalueet (AT), mutta alueiden mitoitus ei jää voimaan Lahden yleiskaavan 2030 voimaan tulon jälkeen. Näin rakentamista voidaan ohjata parhaiten rakentamiseen soveltuville alueille suunnittelutarveratkaisulla.

Viuhan ja Sydänkankaan alueen metsäalueet osoitetaan maa- ja metsätalousalueiksi, joilla on ulkoilun ohjaamistarvetta (MU-3) sekä osittain retkeily- ja ulkoilualueeksi (VR-10). Lisäksi alueella on pienimuotoisia maa- ja metsätalousalueita, joilla on erityisiä ympäristöarvoja (MY). Luhtaanmaa-Vierumäki välille on osoitettu tavoitteellinen ulkoilureitistön pääväylä. Sydänkankaan pientalovaltainen reserviasuntoalue (AP/res) on osoitettu osaksi Kunnaksen ja Hiekkannummen A-33 asuinalueita.

Pyhantaantien varressa oleva teollisuusalueen reservialue (T/res) osoitetaan elinkeinoelämän alueena (T-34) ja aluetta on laajennettu ottaen huomioon olemassa olevat teollisuuskiinteistöt tien varressa. Lisäksi Mäkeläntien varressa oleva maa-ainestenottoalue (EO/T-res) osoitetaan

kaksoismerkinnällä EO/T-1, jolloin alue varataan elinkeinoelämän alueeksi maa-aineisten oton päätyttyä alueella. Valtatien 12 varteen on osoitettu voimalinja.

Turpeensalmen osayleiskaava

Lahden yleiskaava 2030 (Y-203) tulee kumoamaan Turpeensalmen osayleiskaavan kokonaisuudessaan. Osayleiskaavan asuinalueet eivät ole toteutuneet alueen pohjavesiolosuhteiden vuoksi ja alue on asemakaavoitettu pääasiassa lähivirkistysalueeksi. Lahden yleiskaavaan 2030 alueen maankäyttö osoitetaan asemakaavan ja olemassa olevan tilanteen mukaiseksi.

Kallio-, Pitkä- ja Särkijärven alueen osayleiskaava

Lahden yleiskaava 2030 (Y-203) tulee kumoamaan Kallio-, Pitkä- ja Särkijärven alueen osayleiskaavan muutamaa mitoitettua ranta-aluetta lukuunottamatta. Lahden yleiskaavan 2030 kartalla esitetään rasterilla alueet (RV/2), jolla voimassa olevan Kallio-, Pitkä- ja Särkijärven alueen osayleiskaavan merkinnät ja määräykset jäävät voimaan. Muilta osin osayleiskaavan alueella tullaan noudattamaan Lahden yleiskaavan 2030 merkintöjä ja määräyksiä kaavan voimaantulon myötä.

Osayleiskaavan metsäalueet on osoitettu suurimmaksi osaksi maa- ja metsätalousalueeksi, jolla on ulkoilun ohjaamistarvetta (MU-4) tai maa- ja metsätalousalueeksi (M-16). Lahden yleiskaavaan 2030 on osoitettu alueella oleva Lapakiston luonnonsuojelualue (SL-25). Lapakiston luonnonsuojelualueen lounaispuoli sekä Kilpasen ja Hirvilammin alue on osoitettu retkeily- ja ulkoilualueeksi (VR-8). Lisäksi kaava-alueen lampien

ranta-alueet on pääasiassa osoitettu maa- ja metsätalousalueeksi, jolla on erityisiä ympäristöarvoja (MY). Pitkjärven ja Kärkjärven ranta-alueelta on osoitettu poistettavaksi merkittävä määrä loma-asuntoalueeksi (RA) varattuja, kaupungin omistuksessa olevia alueita alueen retkeilykäyttöön varaamisen vuoksi. Kärkjärven rantaan on osoitettu olemassa oleva lomarakennuspaikka (RA-7). Lisäksi Lapakiston luonnonsuojelualueen pysäköintialueen läheisyyteen on varattu pieni matkailutoimintojen alue (RM-6) mahdollista opastuskeskusta ajatellen. Uutena luonnonsuojelualueena (SL-26) on esitetty Kangaslammin alue Kumiantien varressa. Ventuksen luonnonsuojelualue merkintä (SL) korvataan MY-merkinnällä (MY-10). Alue on yksityisen omistuksessa, eikä alueen suojelusta ole tehty rauhoituspäätöstä.

Alhaistentien pientalovaltainen asuntoalue (AP) on osoitettu kyläalueena (AT-15). Pajulahden ympäristöön on esitetty urheilu- ja virkistyspalveluiden alue (VU-14). Alueelle on esitetty ulkoilureitistön pääväyliä laajentamaan Lapakiston retkeilyreitistöjä.

Iso-Kukkasen-, Sala- ja Ruuhijärven rantayleiskaava

Lahden yleiskaava 2030 (Y-203) tulee kumoamaan Iso-Kukkasen-, Sala- ja Ruuhijärven rantayleiskaavan osittain. Lahden yleiskaavan 2030 kartalla esitetään rasterilla alueet (RV/4), jolla voimassa olevan Iso-Kukkasen-, Sala- ja Ruuhijärven rantayleiskaavan merkinnät ja määräykset jäävät voimaan. Muilta osin rantayleiskaavan alueella tullaan noudattamaan Lahden yleiskaavan 2030 merkintöjä ja määräyksiä kaavan voimaantulon myötä.

Rantayleiskaava jää voimaan mitoitettun ranta-alueen osalta. Iso-Kukkasen eteläosassa rantayleiskaavan kaavamerkinnät on yleispiirteistetty Lahden

yleiskaavaan 2030 ja kaavamerkintöjä on yhteensovitettu.

Rantayleiskaavan pientalovaltaiset asuntoalueet (AP) on muutettu asuinalueiksi (A) ja virkistysalueet (V) lähivirkistysalueiksi (VL). Pajulahden palveluiden alue (P) on osoitettu matkailupalveluiden alueena (RM-8).

Ruuhijärven kylään ja Kumiantien ja Ruuhijärventien risteysalueelle osoitetaan kyläalueet (AT), joiden alueella ei noudateta voimassa olevan rantayleiskaavan merkintöjä ja määräyksiä, mikä antaa paremmat mahdollisuudet näiden alueiden kehittämiseen.

Uudenkylän osayleiskaava

Uudenkylän osayleiskaavan merkinnät ja määräykset jäävät voimaan koko osayleiskaavan alueella.

Uudenkylän osayleiskaavan aluerajaus esitetään Lahden yleiskaavan 2030 (Y-203) kartalla. Osayleiskaavan maankäyttö on esitetty yleispiirteistettynä Lahden yleiskaavassa 2030, esimerkiksi rantojen osalta on näytetty pääkäyttötarkoitus eli lomarakentaminen (RA). Uudenkylän osayleiskaava jää voimaan ja alueella noudatetaan osayleiskaavan kaavamerkintöjä ja -määräyksiä.

Lahden suunta -työn 2021-2024 kierrokselle siirtyvät asiat

Seuraavat teemat ovat nousseet esille kaavaprosessin aikana saadusta palautteesta, vaikutusten arvioinneista ja käydyistä keskusteluista. Näihin teemoihin ei ole kuitenkaan vielä tällä kierroksella ehditty kunnolla syventymään ja asiat otetaan tarkasteluun Lahden suunta -työn 2021-2024 kierroksella:

- Yleiskaavoituksen kehittymisen myötä tavoitteena on esittää yleiskaava useammalla oikeusvaikutteisella kaavakartalla. Kaavakartat olisivat eri teemaisia, jolloin teeman mukaista tietomäärää yleiskaavassa pystyttäisiin lisäämään ja samalla parannettaisiin kaavakarttojen luettavuutta.
 - o Viher-sini –karttaan liittyviä pohjatöitä ovat LUMO- ja luo –kohteiden päivittäminen ja lisäksi voidaan tarkastella, mitä tietoa hulevesien hallinnasta on järkevä tuoda viher-sini –kaavakartan kaavamerkintöihin- ja määräyksiin.
 - o Kulttuuriympäristökohteet on nyt kattavasti selvitetty koko Lahden alueelta, mutta tarkastellaan mitä muita tietoja Kulttuuriympäristö -kartalla on syytä esittää ja millaisia kaavamääräyksiä on syytä antaa.
 - o Infra –kartalla olisi puolestaan mahdollista ottaa tarkasteluun, esitetäänkö joukkoliikenteen runkolinjat siinä vai onko tieto liian usein muuttuvaa kaavakartalle.

- Tarkastellaan mahdollisuus Maaseutupoliittisen ohjelman kytkemisestä Lahden suunta- työhön.
- Selvitys Lahden seudun raideliikenteen seisakkeista ja kehittämistarpeista. Selvityksessä on syytä tarkastella myös seisakkeiden asemaa yhdyskuntarakenteessa. Selvityksen perusteella päätetään, onko seisakkeiden paikkoja tarpeen siirtää, vähentää tai lisätä yleiskaavakartalla.
- Tarkastellaan Kariston itäosien A-aluevarauksen pienentämistä parhaillaan käynnissä olevan kaavarunkotyön pohjalta.
- Lahden pyöräliikenteen tavoiteverkko ja yleiskaavakartalla esitetyt tavoitteelliset pyöräilyn pää- ja aluereitit tarkistetaan seutuyhteyksien osalta. Tarkistuksen pohjana toimii MAL-työssä laadittava seudullisen pyöräverkon selvitys ja pääpyöräverkon yhteyksien määrittäminen ja laajentaminen seutukuntien välille.
- Kiertotalousteeman tarkastelu yleiskaavatasolla.

- Ekosysteemipalveluiden käsittely yleiskaavatasolla.
- Tarkastellaan ja ratkaistaan Elinkeinoelämän alueen T-29 viereisen selvitysalueen (SE) maankäyttö.
- Laaditaan Koiskala-Tiiranmäen alueen liikenneverkon uudelleen arviointi ja ratkaistaan alueen liikenneverkko ja Ruukinkadun jatkeen kaavamerkintä.

Siirtyvät asiat on kuvattu myös liitteessä 17 ja kaavaselostuksessa.

Tekninen ja ympäristölautakunta käsitteli Lahden suunta -työn 2017-2020 ehdotusta kokouksessaan 19.5.2020 § 62.

Lautakunta päätti palauttaa Lahden suunta -työn 2017-2020 ehdotuksen uudelleen valmisteltavaksi.

Lautakunta evästi virkamiehiä siten, että: Perusteluosasta s.15(23) viimeisen kappaleen lause poistettaisiin: "Uusi pääkatu esitetään jatkettavaksi Ruukinkadulta Koiskalantielle lähelle valtatie eritasoliittymää". Lisäksi tiemerkinä poistettaisiin yleiskaavasta. Lisäksi T29 alueella olevalta Sammalmetsän alueelta kaavamerkintä teollisuusalueesta poistettaisiin (T29 alueen eteläiseltä puolelta Koiskalantiehen asti). Alue merkittäisiin viheralueeksi.

Lahden suunta -työn 2017-2020 ehdotus valmisteltiin näiltä osin uudelleen. Elinkeinoelämän alue T-29 merkittiin Sammalmetsän osalta selvitysalueeksi (SE). Selvitysalueen kaavamerkintä lisättiin uutena kaavakarttaan ja merkintöihin ja määräyksiin. Selvitysalueen kaavamääräykseen osoitettiin MRL 128 §:n mukainen toimenpiderajoitus ja MRL 43.2 §:n mukainen rakentamisrajoitus. Kaavaratkaisun tiedot

päivitetiin kaava-asiakirjoihin.

Yleiskaavan liikenneverkkoon ei tehty muutoksia, sillä liikenneverkkoa ei voida muuttaa ilman liikenneverkon toimivuuden uudelleen arviointia ja selvittämistä. Liikenneverkkoa ei myöskään voida jättää kaavaehdotuksessa avoimeksi ja ratkaisematta, joten Ruukinkadun jatke jätettiin yleiskaavaan uutena väylänä ehdotuksen mukaisesti. Liikenneverkkoa arvioidaan uudelleen seuraavalla Lahden suunta - kierroksella samalla kuin alueen muutakin maankäyttöä tarkastellaan uudelleen ja tarkemmin.

Tekninen ja ympäristölautakunta käsitteli Lahden suunta -työn 2017-2020 ehdotusta kokouksessaan 9.6.2020 § 73.

Lautakunta hyväksyi päätösehdotuksen esittelijän perusteluosaan tekemällä lisäyksellä.

Asian esittelijän, maankäytön johtaja Petri Honkasen päätösehdotus oli seuraava:

Tekninen ja ympäristölautakunta tekee kaupunginhallitukselle seuraavan esityksen:

”Kaupunginhallitus hyväksyy Lahden suunta -työn 2017-2020 ehdotuksen (Lahden yleiskaava 2030 ja Kestävän kaupunkiliikkumisen ohjelman) asetettavaksi julkisesti nähtäville ja pyytää tarvittavat lausunnot. Kaupunginhallitus antaa vastineet luonnosvaiheen lausuntoihin ja mielipiteisiin.”

Mikäli mahdolliset muistutukset tai lausunnot eivät anna muuhun aihetta, kaupunginhallitus tekee kaupunginvaltuustolle seuraavan ehdotuksen: "Kaupunginvaltuusto hyväksyy Lahden suunta -työn 2017-2020 ehdotuksen (Lahden yleiskaava 2030 ja Kestävän kaupunkiliikkumisen ohjelman)."

Käsittely

Asian käsittelyn kuluessa esittelijä lisäsi perusteluosan kohtaan Elinkeinoelämän alue T-29 seuraavan tekstin: "Kaupunkiympäristön palvelualue ei toteuta Ruukinkadun jatketta Koiskalantielle tällä kierroksella vahvistuvan Lahden yleiskaavan 2030 (Y-203) aikana. Rakentaminen ratkaistaan alueella toteutettavien tarkentavien selvitysten perusteella."

Lautakunta hyväksyi lisäyksen yksimielisesti.

Asian käsittelyn kuluessa tehtiin muutosehdotus: Yleiskaavan lähivirkistysalue VL-63 karhunsillan tien länsipuolella oleva alue yhdistetään A-43 alueeseen, kaavamerkintä A-43. Ehdotusta kannatettiin ja asiasta äänestettiin. Esittelijän pohjaesitys hyväksyttiin.

Asian käsittelyn kuluessa tehtiin muutosehdotus: Yleiskaavan alue T43 säilytetään maa- ja metsätalousmaana, kaavamerkintä M. Muutosesitys raukesi kannattamattomana.

Asian käsittelyn kuluessa tehtiin muutosehdotus: Yleiskaavan alue T43 muutetaan niin että se alueena on oikeusvaikutteisen Uudenkylän osayleiskaavassa olevat alueet ja muut pysyvät maa- ja

metsätalousalueena, kaavamerkintä M. Muutosesitys raukesi kannattamattomana.

Kaupunginhallitus käsitteli Lahden suunta -työn 2017-2020 ehdotusta kokouksessaan 15.6.2020 § 162.

Kaupunginhallitus jätti asian pöydälle kokouksessaan.

Kaupunginhallitus käsitteli Lahden suunta -työn 2017-2020 ehdotusta kokouksessaan 22.6.2020 § 168.

Kaupunginhallitus hyväksyi päätösehdotuksen.

Asian esittelijän, kaupunginjohtaja Pekka Timosen päätösehdotus oli seuraava:

”Kaupunginhallitus hyväksyy Lahden suunta -työn 2017-2020 ehdotuksen (Lahden yleiskaava 2030 ja Kestävän kaupunkiliikkumisen ohjelman) asetettavaksi julkisesti nähtäville ja pyytää tarvittavat lausunnot. Kaupunginhallitus antaa vastineet luonnosvaiheen lausuntoihin ja mielipiteisiin.

Mikäli mahdolliset muistutukset tai lausunnot eivät anna muuhun aihetta, kaupunginhallitus tekee kaupunginvaltuustolle seuraavan ehdotuksen:

”Kaupunginvaltuusto hyväksyy Lahden suunta -työn 2017-2020 ehdotuksen (Lahden yleiskaava 2030 ja Kestävän kaupunkiliikkumisen ohjelman).”

Käsittely

Asian käsittelyn kuluessa tehtiin palautusesitys Lahden suunta -työstä ja Kestävän kaupunkiliikkumisen ohjelman ehdotuksen hylkäämisestä. Ehdotusta ei kannatettu, joten se raukesi.

Perusteluosan kahdeksanteen kappaleeseen tehdään seuraava muutos:

”Kestävän kaupunkiliikkumisen ohjelman yksittäisten toimenpiteiden rahoituksesta päätetään erikseen. Ohjelman Lahden keskusta - kokonaisuuden toimenpiteiden tarkemmat sisällöt, toteutusaikataulu ja rahoitus päätetään erikseen Lahden keskustan liikenteen ja liikkumisen suunnitelma 2030 (LIISU2030) -päätöksenteon yhteydessä. ”

korvaa kappaleen

”Yksittäisten toimenpiteiden rahoituksesta päätetään erikseen.”

Lahden suunta -työn 2017-2020 ehdotuksen nähtäville asettamista koskevan päätöksenteon vaiheet ja luonnosvaiheen jälkeiset toimenpiteet on katsottavissa kaupunginhallituksen 22.6.2020 § 168 pöytäkirjasta (Liite 36).

Jatkotoimenpiteet

Kaupunginhallitus antaa vastineet Lahden suunta -työn 2017-2020 ehdotuksesta saatuihin lausuntoihin ja muistutuksiin. Lahden suunta -työn 2017-2020 hyväksyy kaupunginvaltuusto.

Lahden suunta -työ 2017-2020 voimaantulon myötä osa nykyisistä voimassa olevista osayleiskaavoista ja rantayleiskaavasta kumoutuu kokonaan tai osittain.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Kv: valitusosoitus Hämeenlinnan hallinto-oikeus

Toimenpiteet

Kh: ote ilman liitteitä kaupunkiympäristön palvelualueen kunnallistekniikka, ote ilman liitteitä + liite 20 sitä pyytäneille kunnan jäsenille ja muistutuksen tekijöille (Jokimaan omakotiyhdistys ry, Metsänhoitoyhdistys Päijät-Häme Ry, MTK Häme ry, Nastolan Teollisuusryhmä, Salpausselän luonnonystävät ry, UPM-Kymmene Oyj/Metsä, Nastola-seura, [REDACTED]

[REDACTED]),
kv

Kv: ote ilman liitteitä kaupunkiympäristön palvelualueen kunnallistekniikka, ote ilman liitteitä sitä pyytäneille kunnan jäsenille ja muistutuksen tekijöille (Jokimaan omakotiyhdistys ry, Metsänhoitoyhdistys Päijät-Häme Ry, MTK Häme ry, Nastolan Teollisuusryhmä, Salpausselän luonnonystävät ry, UPM-Kymmene Oyj/Metsä, Nastola-seura [REDACTED]

[REDACTED]), sähköinen tiedoksianto Hämeen ELY – keskukselle